

NGB artikel 11:

DAT DE HEILIGE GEEST WAARACHTIG EN EEUWIG GOD IS

Wij geloven en belijden ook dat de Heilige Geest van eeuwigheid van den Vader en den Zoon uitgaat; niet zijnde gemaakt, noch geschapen, noch ook geboren, maar alleen van Beiden uitgaande; Welke in orde is de derde Persoon der Drievuldigheid, van één zelfde wezen, majesteit en heerlijkheid met den Vader en den Zoon; zijnde waarachtig en eeuwig God, gelijk ons de Heilige Schriften leren.

15 Vragen en antwoorden bij dit artikel:

1. Welke 2 voorname zaken worden in dit artikel beleden?

Dat de Heilige Geest God is en dat de Heilige Geest uitgaat van de Vader en de Zoon.

2. Waar wordt in de geloofsbelijdenis over het werk van de Heilige Geest gesproken?

Op vele plaatsen. Artikel: 3.5.8.9.18.22.24.27.33-35.

3. In welke eeuw werd de Godheid van de Heilige Geest bestreden?

In de 4de eeuw. Arius leerde dat de Vader alleen en uitsluitend God is. Vooral zijn volgelingen loochenden de Godheid van de Geest.

4. Hoe noemen we de bestrijders van de Godheid van de Heilige Geest?

De pneumatomachen, de vijanden van de Geest.

De Heilige Geest was in waardigheid en in de natuur de 3de, daar Hij op bevel van de Vader door de macht van de Zoon geworden is. Hem ontbreekt de Godheid en de scheppende kracht.

Wel is de Heilige Geest het principe van de heiliging en het onderricht. Als het over de Godheid van de Heilige Geest ging zeiden zij: weg met deze vreemde en onschriftuurlijke God.

5. Met welke Schriftplaatsen hebben onze kerkvaders (Athanasius, Gregorius van Nazianze, Gregorius van Nyssa en Basilius) de Godheid van de Heilige Geest verdedigd?

We noemen maar enkele plaatsen.

1. De doopformule uit Mattheüs 28 vers 19

2. De zegenbede uit 2 Korinthe 13 vers 13

3. Handelingen 5 vers 3 en 5. We lezen daar naast elkaar: Gij hebt de Heilige Geest gelogen en gij hebt Gode gelogen.

4. 1 Korinthe 2 vers 11. Zoals de geest van de mens de mens zelf is, zo is ook de Geest van God dan God Zelf.

5. Aan de Geest worden Goddelijke eigenschappen toegerekend: alwetendheid (1 Korinthe 2 vers 10), eeuwigheid (Hebreeën 9 vers 14), almacht (Lukas 1 vers 35), alomtegenwoordigheid (1 Korinthe 3 vers 16), vrijmacht (Hebreeën 2 vers 4) en 1 Korinthe 12 vers 11.

6. Op welk concilie zijn de pneumatomachen veroordeeld? 2

Op het concilie van Constantinopel in 381.

En in de Heilige Geest, Die Heere is en levend maakt, Die van de Vader uitgaat, Die tezamen met de Vader en de Zoon aanbeden en verheerlijkt wordt, Die gesproken heeft door de profeten.

7. Welke strijd ontbrandde er in de 19de eeuw?

Gaat de Heilige Geest alleen van de Vader uit of van de Vader en de Zoon?

8. Wat is altijd de zuivere leer geweest?

- Dat de Heilige Geest uitgaat van de Vader en van de Zoon.

- Augustinus leerde: De Zoon komt van de Vader. De Heilige Geest komt van de Vader. De Ene is gegenereerd, de Ander uitgaande. De Heilige Geest gaat van Beiden uit. Wie zal het verschil tussen geboren worden en uitgaan kunnen aangeven?

9. Wat leert de Schrift?

Hij is de Geest van de Vader (Mattheüs 10 vers 20: *Want gij zijt het niet, die spreekt, maar het is de Geest uws Vaders, Die in u spreekt.*) en de Geest van de Zoon (Galaten 4 vers 6: *En overmits gij kinderen zijt, zo heeft God den Geest Zijns Zoons uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader!*).

10. Waar liep deze strijd op uit?

Op de scheiding tussen de Roomse Katholieke Kerk en de Grieks Orthodoxe kerk (het schisma van 1054). In het oosten leerde men alleen de uitgang van de Vader.

11. Wat houdt het in als de Grieks Orthodoxe Kerk onverzwakt vasthoudt aan de uitgang van de Geest alleen dan de Vader?

De gemeenschap tussen de Vader en ons kan direct gelegd worden door de Geest zonder de tussenkomst van de Zoon en dus buiten de genademiddelen als Het Woord en de sacramenten in.

12. Wat bedoelen we met mystiek of mysticisme?

De mystiek dweept met de Geest en wil uit het stof tot God opklimmen regelrecht door de Geest. De mystiek stelt Het Woord, de historische Christus, de kerk en de ambten van betrekkelijke waarde.

13. Welk verweer hebben we hier tegen?

Elk beroep op de Geest zonder de Christus Gods met Zijn Woord en de sacramenten moeten geweerd worden.

14. Is de Heilige Geest een kracht of een Persoon?

De Heilige Geest is niet een kracht die van God uitgaat, maar een Persoon. Men kan de Heilige Geest smarten aandoen (Jesaja 63 vers 10: *Maar zij zijn wederspannig geworden, en zij hebben Zijn Heiligen Geest smarten aangedaan; daarom is Hij hun in een vijand verkeerd, Hij Zelf heeft tegen hen gestreden*) en bedroeven (Efeze 4 vers 30: *En bedroeft den Heiligen Geest Gods niet, door Welken gij verzegeld zijt tot den dag der verlossing.*)

15. Waartoe hebben we ons te onderzoeken?

Of wij in ons leven kennen het werk van de Geest. Hij past de door Christus verworven weldaden in het hart toe. Christus vergadert Zijn Kerk door Woord en Geest. De Geest leert mij mijn zonden kennen, Hij leert mij bidden. Hij drijft uit naar Christus. Hij werkt het geloof in het hart. Hij is de Geest der aanneming tot kinderen door Welke wij roepen Abba Vader.